

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1913

23.12.2016

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Бублика Ю. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 23 грудня 2016 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 593/08

01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5

"21" грудня 2016 року

**Прем'єр-міністру України
Гройсману В.Б.**

ДЕПУТАТСКИЙ ЗАПИТ

*Щодо створення Національного музею-садиби
сімей Петлюри та Скрипників у м. Полтаві*

Щедра Полтавська земля на великих людей. Багатьма іменами визначних політичних, військових, культурних і церковних діячів прославила вона Україну. Серед них є й родини, життя членів яких позначене особливим духовним горінням. Так, із сім'ї Петлюр вийшов не тільки голова Директорії та Головний отаман військ УНР Симон Петлюра. Тісними родинними узами пов'язаний із ним Першоієрарх Української православної церкви в США, перший патріарх Київський і всієї України Мстислав.

Святіший Патріарх Київський і всієї Руси-України Мстислав I (у миру Степан Іванович Скрипник) народився 10 квітня 1898 року у м. Полтаві у глибоко релігійній сім'ї нащадків козацького роду. Батько його походив із козаків Миргородського полку, мати – рідна сестра голови Директорії УНР Симона Петлюри. Як згадував сам патріарх, у його родині було сім дядьків священиків по материній лінії, тож хлопець виховувався у дусі священицько-козацьких традицій. Прикладом для наслідування завжди був дядько Симон Петлюра, який змалку прищепляв йому любов до української історії, культури, літератури.

Козацька кров настільки грала в жилах юнака, що він покинув Першу чоловічу гімназію і вступив в Оренбурзьку військову школу офіцерів, де прочився більше року, а потім занурився у вир визвольної боротьби. З початком національно-визвольних змагань 1917–1921 років був старшиною для особливих доручень Головного отамана Симона Петлюри. У міжвоєнний період працював на Галичині й Волині, навчався у Школі політичних наук у Варшаві. У 1930 році обраний послом до Польського Сейму.

У 1939-му, коли розпочалася Друга світова війна, його дружину знайшли у Львові з простреленою головою, двох його братів розстріляли, а молодший загинув у таборах – так більшовицька влада розправлялася з «петлюрівщиною».

Ставши вдівцем, Степан Скрипник вирішив присвятити решту свого життя Церкві, яка тоді вже була під загрозою. У квітні 1942-го приймає дияконську, а згодом – священицьку хіротонію. На початку травня постригається у ченці з ім'ям Мстислав.

Заарештований гітлерівцями, був ув'язнений у тюрмах Чернігова і Прилук. З 1944-го жив у Варшаві, згодом – у Словаччині, пізніше – в Німеччині, де очолював єпархії.

Навесні 1947 року Собор єпископів УАПЦ підніс єпископа Мстислава до сану архієпископа. Очолював Українську Греко-Православну Церкву у Канаді. Згодом перейшов до УПЦ в Сполучених Штатах Америки.

З ініціативи владики Мстислава у США в 1950 році відбувся Собор Поєднання Української Православної Церкви. У 1965 році очолив УАПЦ в діаспорі. У 1963 і 1971 роках зустрічався з Константинопольським Патріархом, ставив питання про канонічне визнання УАПЦ і повернення їй прав, якими вона користувалася до 1686 року.

Підтримував в Україні рух за відродження Української Автокефальної Православної Церкви.

Після проголошення державної незалежності найвагомішою подією у житті нашої країни стало створення Української православної церкви. 5–6 червня 1990 року в Києві відбувся Перший організаційний Всеукраїнський Святий Собор УАПЦ, який постановив піднести УАПЦ до рівня патріархату і заочно обрав Митрополита Мстислава першим Патріархом Київським і всієї України (тоді – керівника Української православної церкви у США, першоієрарха УАПЦ в діаспорі). Восени він прибув до України, і 18 листопада в Київському Софійському соборі відбулася його інтронізація.

На Всеукраїнському Православному соборі 1992 року, який об'єднав УПЦ та УАПЦ в єдину Українську Православну Церкву Київського Патріархату, Мстислав був визнаний її Предстоятелем.

Патріарх двічі відвідав рідне місто. Через десятиліття розлуки Полтава зустріла вірного сина у травні 1991 року та у грудні 1992-го. У перший приїзд Владика завітав у родинний будинок, побував там, де була Всесвятська церква, в якій його хрестили, відвідав місце зруйнованого цвинтаря, де упокоїлися його батьки.

Нині в Полтаві майже не залишилось матеріальних згадок про Мстислава. З усіх цінностей його життя Полтава дивом зберегла лише батьківський будинок, на якому 29 липня 1994 року було встановлено меморіальну дошку.

У цьому напівзруйнованому аварійному будинку, якому понад 200 років, 24 грудня 1994 року було відкрито Меморіальний музей святого патріарха УАПЦ Мстислава Скрипника.

З того часу Сестринство Святої княгині Ольги, яке опікується музеєм, самотужки частково відбудувало меморіальну садибу, проте зараз будинок потребує негайного капітального ремонту.

У 2008 році музей було переоформлено в Історичний культурно-духовний центр на основі меморіального будинку.

Вже багато років влада обіцяє розробити проект меморіального будинку, і як тільки з'явиться можливість (надійде державне фінансування), збудувати музей наново із сучасних будівельних матеріалів.

А поки що родинний будиночок патріарха Мстислава на вулиці, яка з 2016 року носить його ім'я, й чекає обіцяних владою кроків та невпинно руйнується. Наразі його аварійний стан став просто небезпечним. Стеля у будиночку тримається на підпорках, світло та газ влада відрізали давно, тому ані світла, ані тепла у музеї немає. Така ось «вдячна пам'ять» нащадків про тих, хто боровся за незалежність нашої держави.

Ще кілька десятиліть тому Степана Скрипника характеризували як «петлюрівсько-шляхетсько-гестапівського годованця» і буржуазно-націоналістичного зрадника. Сьогодні його називають «Божим помазаником для України... духовним лідером нації», «однією з найвизначніших постатей ХХ століття, Великим Сином України, який усе своє життя присвятив служінню українському народові та його Церкві», тож маємо зберегти пам'ять про нього для нащадків, для історії. У Полтаві повинні з'явитися пам'ятник, музей Патріарха Мстислава (Скрипника) у хаті, де він народився, вулиця його імені, меморіальні дошки у точно визначених місцях, що пов'язані з його перебуванням тут, адже це перший Патріарх в Україні, яка тисячі років ішла до своєї помісної церкви.

Тому у 2017 році, який знаменує сторіччя початку національно-визвольних змагань в Україні, необхідно віддати належну шану одному із його активних учасників, першому Патріарху Української Православної Церкви Київського Патріархату Мстиславу, для чого відбудувати родинний будинок Петлюр - Скрипників у Полтаві та створити Національний музей.

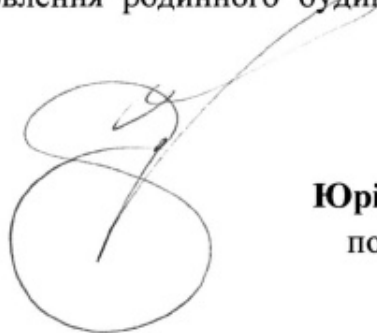
У зв'язку з цим, керуючись статтею 86 Конституції України, частиною 2 статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України»,

ПРОШУ:

1. Вжити заходів по передачі будинку № 13, розташованого на вул. Патріарха Мстислава у м. Полтаві із комунальної власності міста у державну власність для створення Національного музею.

2. До витрат на святкування 100-річчя початку визвольної боротьби в Україні включити витрати на відновлення родинного будинку Петлюр – Скрипників у Полтаві.

Народний депутат України

Юрій БУБЛИК
посв. № 343